

Pismo
ukazuje się
we wtorki
i piątki

Głos

Wtorek
2 grudnia 2025
nr 94 (LXXX)
cena: 19 Kč

WIADOMOŚCI
NAGRODZONO
OSOBISTOŚCI
BYSTRZYCY STR. 2-3

REGION
TURYSTYCZNE
PODSUMOWANIE
STR. 3

KULTURA
ABBA PIERWSZĄ
PREMIERĄ SCENY
POLSKIEJ STR. 5

Czas oczekiwania

WYDARZENIE: W niedzielę rozpoczął się Adwent. Na wieńcu adwentowym zapłonęła pierwsza świeca. W ostatni weekend w wielu miejscowościach „zapłonęły” także choinki.

• **CIERLICKO.** Plac przed Urzędem Gminnym wypełnił się w sobotę mieszkańcami, którzy przybyli, by wspólnie odliczać czas do momentu rozświetlenia choinki.

• **JABŁONKÓW.** W sobotę rynek wypełniony był po brzegi. W dobrym towarzystwie, smacznym jadłem i trunkami łatwiej było walczyć z mrozem.
Zdjęcia: NORBERT DĄBKOWSKI

• **TRZYNIEC.** W niedzielę zapalono lampki na choince przed Domem Kultury „Trisia”. Przygotowano sporo rozmaitych atrakcji. Był nawet kowal z pokazem swojego rzemiosła. (endy)

Nagroda Marszałka Senatu dla dziennikarki »Głosu«

Fot. ARC

Z Warszawy dotarła do redakcji „Głosu” pomyślna wiadomość: redaktorka Danuta Chłup (na zdjęciu) zdobyła 3. miejsce w jubileuszowej, 20. edycji Konkursu o Nagrodę Marszałka Senatu dla dziennikarzy polskich i polonijnych. Tegoroczny temat brzmiał: „Polska tożsamość na emigracji. Między integracją a pamięcią”. Jubileuszowa edycja cieszyła się dużym powodzeniem. Na konkurs wpłynęły 92 prace z całego świata, m.in. z Argentyny, Brazylii, Czech, Egiptu, Kanady, Litwy, Łotwy, Niemiec, Słowacji, Ukrainy, Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych. Po weryfikacji zgodności z regulaminem do drugiego etapu zakwalifikowało się 66 prac. Jury pod kierownictwem wicemarszałka Rafała Grupińskiego oceniało zgodność z tematem i celem konkursu oraz kreatywność i oryginalność w podejściu do tematu i formy pracy. Przyznano po trzy nagrody w dwóch kategoriach: mediów tradycyjnych (prasa, radio, telewizja) i mediów cyfrowych. Danuta Chłup została nagrodzona w pierwszej z nich za artykuł pt. „Emigrantem czuł się tylko w urzędzie”, opublikowany 14 października w „Głosie”. Bohaterem reportażu jest Tomasz Nogły z Łomnej Dolnej, który przeprowadził się tam z Górnego Śląska i aktywnie włączył w życie miejscowej polskiej społeczności. Pierwsze miejsce w tej kategorii przyznano Dominice Dębskiej za reportaż radiowy „Listy z raju utraconego”, drugą Sławie Ratajczak za artykuł „My, ludzie na moście” opublikowany w bezpłatnym czasopiśmie polonijnym w Niemczech. (r)

REKLAMA

46. BAL GOROLSKI

MIĘDZYNARODOWY PRZEGLĄD KAPEL LUDOWYCH ORAZ ZESPOŁÓW FOLKLORYSTYCZNYCH
MEZINÁRODNÍ PŘEHLEDKA LIDOVÝCH KAPEL A FOLKLÓRNÍCH SOUBORŮ

10. 1. 2026 17:00

DOM DZKO
KASOWY

Mosty k.
Jablonkowa

Sprzedaż biletów od
2. 12. na
www.balgorolski.eu albo
+420 776 298 124

W OBIEKTYWIE...

• W czwartek ma zostać oficjalnie oddana do użytku wieża widokowa na szczycie Skolnitégo w Wiśle. Drewniana konstrukcja ma 38 metrów wysokości, a dodatkową atrakcją jest licząca 700 metrów ścieżka w chmurach. To pierwszy tego typu obiekt w Beskidzie Śląskim. Ciekawostką jest także fakt, że na samym szczycie znalazł się... zielony „maluch”. Pomysłodawcy budowy wieży przekonują, że przy dobrej pogodzie będzie można podziwiać nawet Tatry. (wot)
Fot. Facebook/Skolnity Wisła Ski & Bike Park

CYTAT NA DZIS

Mery Spolsky

wokalistka, autorka tekstów i kompozytorka (właściwie Maria Żak), która wydała właśnie album „Kocham Polskę”. Jego motywem przewodnim jest patriotyzm

Z roku na rok jesteśmy coraz bardziej podzieleni i coraz bardziej zamknięci. Jestem tym zmęczona. Dlatego myślę, że jeśli robić muzykę i płytę o Polsce i dla Polaków, to na wesoło, z uśmiechem. Na chwilę odetchnąć od tego politycznego stresu, który nas wszystkich zewsząd atakuje

Znajdź nas na YouTube

Znajdź nas na X-ie

DZIŚ...

2

grudnia 2025

Imieniny obchodzą:

Balbina, Paulina, Rafał

Wschód słońca: 7.22

Zachód słońca: 15.28

Do końca roku: 29 dni

(Nie)typowe święta:

Dzień Placków

Przystawie:

„Gdy na początku grudnia pogoda stała, zima będzie długo biała”

JUTRO...

3

grudnia 2025

Imieniny obchodzą:

Franciszek, Ksawery

Wschód słońca: 7.23

Zachód słońca: 15.28

Do końca roku: 28 dni

(Nie)typowe święta:

Międzynarodowy Dzień Osób Niepełnosprawnych,

Światowy Dzień Majsterkowicza

Przystawie:

„Grudzień jak łagodny wszędzie, cała zima dzieckiem będzie”

POJUTRZE...

4

grudnia 2025

Imieniny obchodzą:

Barbara, Krystian

Wschód słońca: 7.24

Zachód słońca: 15.27

Do końca roku: 27 dni

(Nie)typowe święta:

Barbórka

Przystawie:

„Barbara po wodzie, święta po lodzie”

POGODA

wtorek

dzień: 1 do 3°C
noc: -4 do -2°C
wiatr: 1-3 m/s

środa

dzień: 2 do 4°C
noc: -2 do 0°C
wiatr: 1-3 m/s

czwartek

dzień: 4 do 6°C
noc: 0 do 2°C
wiatr: 1-3 m/s

Nagrodzono osobistości Bystrzycy

Gmina Bystrzyca w ub. środę odznaczała osobistości. Wydarzenie odbyło się w sali kinowej ośrodka MUZ-IC i było połączone z obchodami trzech jubileuszy.

Danuta Chlup

O b c h o d z i l i ś m y 100-lecie bystrzyckiego kina, 30-lecie SOJ, 20-lecie odznaczania osobistości „Bystrzyca Dziękuję” – poinformował wójt Bystrzycy Roman Wróbel.

Na uroczystość zaproszono aż 140 gości – wójtów i burmistrzów wszystkich gmin Stowarzyszenia Gmin Regionu Jabłonkowskiego, władze Trzynca, dyrektorów szkół, kierownictwo organizacji pozarządowych, przedstawiciele Kościołów, instytucji państwowych, bystrzycki samorząd. Przygotowano program artystyczny.

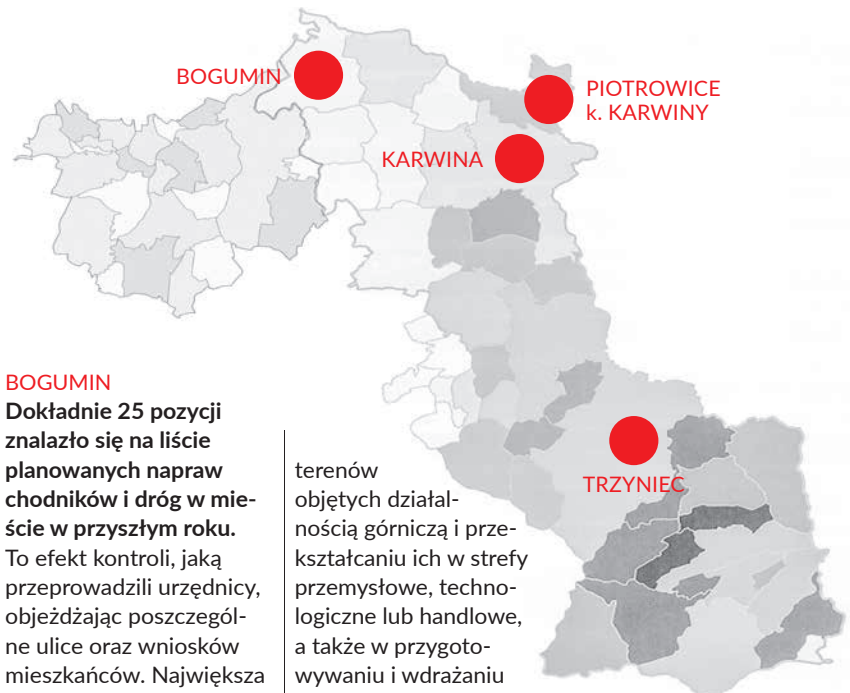
W jubileuszowej edycji nagrody przyznano w większości za osiągnięcia sportowe i wspieranie sportu. Ján Moder został nagrodzony za ogromne wsparcie finansowe rozwoju infrastruktury sportowej, Marek Grycz – za medale na mistrzostwach Europy i mistrzostwach świata w pięcioboju nowoczesnym, Kateřina Štefánková za medal w ME w

• Od lewej: Roman Wróbel, Ivo Konvička, Marek Grycz i Ján Moder. Fot. ARC

strzelaniu z broni małokalibrowej (odznaczona jest absolwentką bystrzyckiej pensyjnej szkoły), Zuzana Górna – za zwycięstwo w Zimowych Igrzyskach Młodzieży w tyżwiarstwie figurowym. Doceniony został także Ivo Konvička – trener kadry narodowej w pięcioboju nowoczesnym.

DZIEJE SIĘ W REGIONIE

BOGUMIN

Dokładnie 25 pozycji znalazło się na liście planowanych napraw chodników i dróg w mieście w przyszłym roku. To efekt kontroli, jaką przeprowadzili urzędnicy, objeżdżając poszczególnie ulice oraz wniosków mieszkańców. Największa inwestycja zostanie przeprowadzona za parkiem w Nowym Boguminie, gdzie na ulicy Za Městem powstaną nowe miejsca parkingowe i pasy zieleni. W części ulicy Zahradní zostanie położony nowy asfalt. Zmian doczekają się również chodniki na ulicy Jeremenkowej w Puřlowie. W Wierzbicy plac parkingowy przed boiskiem piłkarskim zostanie wyasfaltowany, a w Starym Boguminie przebudowana zostanie ul. Cingra. (klm)

terenów objętych działalnością górniczą i przekształcaniu ich w strefy przemysłowe, technologiczne lub handlowe, a także w przygotowywaniu i wdrażaniu projektów użyteczności publicznej, rozwijaniu infrastruktury miejskiej oraz w poszukiwaniu inwestorów. Zdaniem burmistrza Jana Wolfa, współpraca z OKD nie kończy się wraz z zamknięciem wydobywania, a wręcz przeciwnie, rozpoczyna nowy etap. (klm)

PIOTROWICE k. KARWINY

Wójt Marian Lebedzik wziął udział w prezentacji książki Eugeniusza Canibola „Rzeka Piotrówka w opowieściach, legendach i historii”, jaka odbyła się w Skrzeńsku w gminie Godów. Publikacja ukazuje rzekę Piotrówkę w całej okazałości, od źródeł, przez polskie wsie Hařlach, Zebrzydowice, Piotrowice koło Karwiny, aż do Godowa. W intrygujący sposób łączy historię, legendy i atrakcje przyrodnicze, które łączą

czesko-polskie pogranicze. Publikacja powstała w ramach projektu „30 lat partnerství a spolupráce /30 lat partnerstwa i współpracy” współfinansowanego ze środków unijnych. (klm)

TRZYNIEC

Na stadionie Rudolfa łabaja zostały zamontowane cztery nowe maszyny oświetleniowe. Konstrukcja każdego liczy około 40 metrów wysokości i nawiązuje do historycznych słupów, które w przeszłości oświetlały obecny stadion lekkoatletyczny. Nowoczesne maszyny mają wytrzymać napór wiatru aż do 250 km na godzinę. Nowe oświetlenie umożliwi organizowanie oficjalnych meczów oraz treningów w godzinach wieczornych. (klm)

osoby zostały ranne w wyniku wypadku, do jakiego doszło wczoraj nad ranem na autostradzie D48 w rejonie miejscowości Rychaltice w województwie morawsko-śląskim. Kierowca samochodu dostawczego jadący w kierunku Przybora z nieustalonych dotąd przyczyn zderzył się z jadącą przed nim ciężarówką. Wezwani na miejsce strażacy udzielili pomocy medycznej poszkodowanym do czasu przyjazdu załogi pogotowia i musieli za pomocą narzędzi hydraulicznych uwolnić pasażera, który wskutek zderzenia został zaklinowany. 38-letni mężczyzna, który doznał m.in. poważnego urazu głowy, został przetransportowany do szpitala w Ostrawie. (sch)

Wygrali z odpadami

Pomyślnie dla mieszkańców Stonawy i jej najbliższej okolicy zakończyła się batalia o budowę Komplexu odpadami. Inwestor FCC Republika Czeska s.r.o. wycofał się z zamiaru przekształcenia terenów byłej kopalni 9 Maja w miejsce, gdzie będą przetwarzane odpady, w tym również te niebezpieczne.

Pomysł wybudowania centrum odpadów w Stonawie przy granicy z Suchą Górą spotkał się ze stanowczym sprzeciwem gminy, mieszkańców oraz senatora Andrzeja Febra. Główne obawy budziły natężenie ruchu ciężarówek, hałas, wstrząsy i uciążliwy zapach. Zamiast rewi-

talizacji terenów pokopalnianych byłoby to kolejne obciążenie dla środowiska naturalnego. – Połączyliśmy siły w walce o swoje prawa oraz o dotrzymanie politycznych obietnic. Kiedy zaczęto zamykać kopalnię, powiedziano nam, że powstaną tutaj inwestycje z wartością dodaną. Nie miały to być wysypiska śmieci, ale nowoczesne rozwiązania mające na celu zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego, stawiające na nowoczesną produkcję i nowe technologie – podkreślił Feber. Po czterech miesiącach niepewności i wspólnych zabiegów Stonawa doczekała się więc szczęśliwego finału. (sch)

W SKRÓCIE...

Świąteczny kawałek serca

Do soboty, w ramach świątecznego jarmarku, można odwiedzać na fryszackim rynku „Stoisko charytatywne” parafii rzymskokatolickiej w Karwinie. Oferuje robótki ręczne uczestników nabożeństw – świeczniki, dekoracje świąteczne itp. – Do akcji włączyło się wiele rodzin oraz osoby nie tylko z naszej parafii. W tym roku dołączyli do nas również członkowie zboru Śląskiego Kościoła Ewangelickiego Augsburgskiego Wyznania. Wolontariusze przez cały rok spotykali się na warsztatach twórczych – poinformował proboszcz Jan Szkan-dera.

Dochód ze sprzedaży trafi na początku stycznia przyszłego roku do 5-letniej Laury, 9-letniego Ondřeja, 9-letniej Nelli i 12-letniej Zuzanki. Wszystkie wymagają leczenia oraz sprzętu, których nie finansują ubezpieczalnie zdrowotne. O jakie konkretnie schorzenia chodzi, można dowiedzieć się ze strony internetowej parafii www.farnost-karvina.cz. – Te nasze działania mają nie tylko pomóc osobom w trudnej sytuacji życiowej, ale również uczulać na losy ludzi wokół nas – zaznaczył duchowny. Zresztą nie po raz pierwszy. Swoje stoisko parafia miała również na dwóch poprzednich jarmarkach świątecznych i dzięki szczodrości darczyńców pomogła finansowo sześciu potrzebującym. Akcję charytatywną karwińskiej parafii można wesprzeć, zarówno kupując oferowane w stoisku wyroby, jak i wrzucając pieniądze do skarbonki lub dokonując przelewu za pośrednictwem kodu QR. (sch)

...

Otwierają drzwi

Ponownie w pomieszczeniach zastępczych, czyli w budynku Średniej Szkoły Albrechta przy ul. Frydeckiej odbędzie się tegoroczny Dzień Otwartej Akademii Handlowej w Czeskim Cieszyńcu. Zaplanowano go na najbliższy czwartek w godz. 10.00-17.00. Akademia Handlowa oferuje naukę również w języku polskim. Do przyszłorocznej klasy pierwszej planuje przyjąć 15 absolwentów polskich podstawówek. W czwartek zainteresowani będą mogli zapoznać się głównie z ofertą przedmiotów fachowych, nauki języków oraz możliwościami, jakie szkoła daje swoim uczniom. – Jesteśmy placówką, która nieustannie się rozwija. Reagujemy na zmieniający się świat i zapotrzebowanie rynku. W tym roku szkolnym wprowadziliśmy dwa nowe przedmioty – e-ekonomikę oraz informatykę w ekonomii. Poszerzyliśmy też zakres praktyk. Do tej pory były na nie przeznaczone dwa tygodnie w klasie trzeciej. Obecnie również drugoklasiści spędzą dwa tygodnie na praktykach – poinformowała „Głos” zastępcza dyrektora ds. polskiego szkolnictwa narodowościowego Akademii Handlowej w Czeskim Cieszyńcu Beata Hupka. (sch)

Turystyczne podsumowanie

• Sprawozdanie było bogato ilustrowane zdjęciami. Zdjęcia: NORBERT DĄBKOWSKI

• Wanda Farnik okraszała swoją wypowiedź niejedną anegdotą.

• Podsumowanie działalności to znakomita okazja, by spotkać się z dobrymi znajomymi.

W sobotnie popołudnie w Domu PZKO w Gródku członkowie PTTS „Beskid Śląski” spotkali się na corocznym podsumowaniu sezonu. Przybyło mnóstwo osób..

– Sezon tak naprawdę się dla nas nie kończy. Chodzimy cały rok. Organizujemy wtorkowe wycieczki, śródowne spacer, wyjazdy autobusowe czy dwu- i trzydniowe wycieczki rekonesansowe – mówiła „Głosowi” Wanda Farnik, wiceprezes ds. turystyki. Faktycznie, lista zorganizowanych wyjazdów oraz liczba uczestników robią duże wrażenie. Dla przykładu, śródownych spacerów odbyło się 23, a wyjazdów autobusowych było siedem. W sumie wszystkich wypraw zorganizowano 89 plus sześć ponadplanowych. Wśród osiągnięć Towarzystwa należy wymienić organizację 30. edycji Rajdu o Kierpce Macieja czy po raz czwarty imprezy Przez Kopce. „Beskidziocy” poznali kawał świata w ciągu tego roku. Odwiedzili m.in. Tarnowskie Góry, park

• Według Haliny Twardzik, choć to spotkanie jest podsumowaniem sezonu, to ten się tak naprawdę nie kończy.

krajobrazowy Poodří, podziwiali krokusy w Dolinie Chochołowskiej czy pokazali się pod dzwonnica nad przełęczą Komorowski Gróń. Świecące słońce czy deszcz, nic nie dało rady zniechęcić tych zagorzałych turystów. Podczas dużych opadów śniegu udali się nawet na spacer z Kozłowiec do Kuńczyc pod Ondrzej-nikiem. Pozostaje jedynie pogratulować turystom tych wielokilometrowych świata w ciągu tego roku. Odwiedzili m.in. Tarnowskie Góry, park

Z REDAKCYJNEJ POCZTY

Polski Adwent w Brnie

Tak jak w większości miast, również Brno przygotowało dla mieszkańców i zwiedzających mnóstwo atrakcji w okresie poprzedzającym święta Bożego Narodzenia. Brněnské Vánoce rozpoczęły się już tydzień przed nadejściem Adwentu, w piątek 21 listopada.

Od kilku lat miasto Brno daje możliwość uczestniczenia w tym programie również organizacjom pożytku publicznego oraz mniejszościom narodowym. Klub Polski Polonus już po raz trzeci z rzędu postanowił skorzystać z tej okazji. Od piątku 21 listopada na jarmarku znajdującym się na placu Morawskim, tuż obok posągu Jozsfa, działa więc stoisko polskie, obsługiwane przez wolontariuszy z Klubu Młodych Polonus, które jest czynne codziennie w godzinach 10.00-20.00, czasami nawet dłużej, aż do 23 grudnia.

Warto podkreślić, że przed otwarciem stoiska członkowie Klubu Młodych Polonus upiekl i udekorowali kilka tysięcy pierniczków według staropolskiej recepty jednego z protagonistów tych warsztatów. Każdy z członków Klubu Polonus może we własnym zakresie wesprzeć stoisko polskie przez przyniesienie własnych wyrobów, stroików i dekoracji świątecznych. Stoisko nie jest jednak jedynym polskim akcentem na brneńskim jarmarku.

W poniedziałek 24 listopada na scenie placu Morawskiego odbył się bowiem koncert polskich kołęd w wykonaniu naszego aktywnego działacza Jacka Ślęwczuka. Polskie

kołedy w jego aranżacji, przy akompaniamencie studentki JAMU, Marii Kořenkovéj, zabrzmią jeszcze cztery razy, w godzinach wieczornych w dniach 6, 9, 14 oraz 15 grudnia. W repertuarze tych wykonawców znajdują się najpiękniejsze tradycyjne kołedy polskie, ale też kołedy nowsze i nowoczesne, jak chociażby utwór „Kołęda dla nieobecnych”.

Jednak to, co ma największe znaczenie dla polskiej społeczności w Brnie, to wspólne spotkania przy polskim straganie. Szczególnie przy okazji polskich koncertów, ale też na co dzień, Polacy mają własny punkt spotkań na tym jarmarku, gdzie można wypić razem kubek gorącej czekolady czy grzanego wina, zawrzeć znajomości z nowymi Polakami, porozmawiać, pożartować i w ten sposób wspólnie przeżywać ten piękny czas oczekiwania na przyjście. Wszystkich Polaków, także przyjezdnych, do tego naszego polskiego punktu spotkań w Brnie serdecznie zapraszamy. Udział Klubu Polskiego Polonus w tym programie przedświątecznym jest możliwy dzięki dofinansowaniu Konsulatu Generalnego w Ostrawie, za co należy się wielkie podziękowania.

Do polskich akcentów w Brnie należy zaliczyć też „okno do Poznania”, które znajduje się na placu Wolności. Poznań jest miastem partnerskim miasta Brna. W oknie można codziennie, oprócz poniedziałku, obserwować ruch na rynku w Poznaniu, i na odwrót, i poprzez ten telemost można sobie wzajemnie pomachać.

Natomiast w ostatni czwartek listopada w Klubie Polonus odbyły się aż dwie ciekawe prelekcje. Jej autorami byli specjaliści goście, prawdziwy kwiat polskiej nauki historycznej: prof. dr hab. Tomasz Pudłocki z Instytutu Historii Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz Arkadiusz Więch, adiunkt z tegoż instytutu. Goście przedstawili ciekawe tematy rozwoju architektury w Galicji w okresie przed pierwszą wojną światową oraz współpracę polskich i czeskich naukowców w okresie międzywojennym, która rozkwitała, pomimo wzajemnie wrogiej polityki obu państw. Jak podkreślił prof. Pudłocki, w danym okresie dochodziło do wzrostu nacjonalizmu i skrajnego populizmu, co możemy obserwować również obecnie, dlatego czas przed wybuchem II wojny światowej powinien być swoistym memento dla nas. Pomimo tych skrajności, Praga była ośrodkiem nauki, gdzie studiowało i wykładało wielu polskich naukowców, w Polsce natomiast wystawiano

sztuki Karla Čapka. W myśl zasady, że wielkie umysły myślą podobnie, współpraca naukowa i kulturowa kwitła. W tym czasie powstało też wiele towarzystw przyjaźni polsko-czechosłowackiej. Jak wspomnieli obecni na tym spotkaniu historycy

doc. Roman Baron, jednym z nich był Klub Czechosłowacko-Polskiej Przyjaźni w Brnie, powołany do życia równe sto lat temu, bo w 1925 roku, do którego spuścizny odwołuje się również nasz Klub Polski Polonus.

Danuta Koneč-Král

• Klub Polski Polonus od lat ma swoje stoisko podczas jarmarku świątecznego w Brnie. Fot. ARC

Największe jarmarki świąteczne

Największe w Czechach jarmarki świąteczne rozpoczęły się w sobotę w Pradze na Ryнку Starego Miasta i na placu Wacława. Tłumy czekały na zapalenie świateł na 22-metrowej choince. Dla bezpieczeństwa gości jarmarków ceremonię powtarzano pięciokrotnie.

Targi będą czynne do 6 stycznia 2026 r. Na ponad stu straganach można kupić wyroby rękodzielnicze, ozdoby świąteczne oraz przekąski. Są piwo, napój alkoholowy na bazie miodu oraz grzane wino, kawa i herbata. Ceny nie należą do niskich. Kubek grzanego wina to wydatek rzędu 100 koron.

Wśród gości nie brak zagranicznych turystów. Słuchać języki niemiecki, hiszpański, angielski, portugalski. Są goście z Azji i przyjechali oczywiście także Polacy. – Byliśmy

już na jarmarkach w Niemczech, teraz przyszła kolej na Pragę – mówili turyści z województwa lubuskiego. Ich zdaniem jarmarki robią dobre wrażenie, są dobrze zorganizowane i czyste.

Warunki higieniczne na jarmarkach są istotne z uwagi na wysoką liczbę zachorowań w Pradze na żółtaczkę.

– Prosimy odwiedzających, aby nawet w świątecznej atmosferze pamiętać o ochronie zdrowia i korzystali z żeli do dezynfekcji rąk, które organizatorzy umieścili przede wszystkim w miejscach, gdzie sprzedawane są różnego rodzaju smakołyki – powiedział dziennikarzom szefowa Państwowego Instytutu Zdrowia Publicznego Barbora Macková.

Choinka w Pradze ma 22 metry wysokości i jest ozdobiona biało-

-złotymi kulami różnej wielkości. Podarowała ją stolicy osoba prywatna, drzewko rośnie 62 lata w miejscowości Jirfetín pod Jedlovou na zachodzie Czech. Zapalenie świateł na choince jest od lat główną atrakcją pierwszego dnia świątecznych jarmarków. W tym roku towarzyszyła jej muzyka z piosenki Ewy Farny „Vánoce na miru” („Święta na zamówienie”).

Przed rokiem chętnych na zobaczenie momentu zapalenia świateł było tak wielu, że organizatorzy musieli w pewnej chwili zamknąć dostęp do Ryńku Starego Miasta. Aby uniknąć podobnej sytuacji w tym roku, zdecydowano się na kilkakrotne zapalenie ozdób na drzewie.

Organizatorzy spodziewają się, że w czasie Adwentu i świąt jarmarki w Pradze odwiedzi 750 tys. gości. Nad ich bezpieczeństwem czuwa-

• Feeria barw i kolorów w samym centrum Pragi. Fot. Tihyprahcz

ją wzmocnione patrole policji oraz straży miejskiej. Niektórzy policjanci są uzbrojeni w broń długą i mają kamizelki kuloodporne. Policja na

portalu X podkreśliła, że ma to charakter prewencyjny i nie jest związane z informacjami o ewentualnym zagrożeniu. **(PAP)**

Polska nie proponuje w tej chwili zmiany traktatów

Szef polskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych Radosław Sikorski ocenił w sobotę, że potencjalna zmiana unijnych traktatów niekoniecznie poszłaby w dobrą dla Polski stronę. Zapowiedział, że zamierza „uświadomić” to prezydentowi Karolowi Nawrockiemu osobistym listem, bo – jak ocenił – ktoś wprowadza w tej sprawie prezydenta w błąd.

Prezydent Karol Nawrocki wygłosił w ostatni poniedziałek listo-

pada na Uniwersytecie Karola w Pradze wykład o przyszłości Unii Europejskiej, próbach jej centralizacji, i przedstawił swój program, sprzeciwiający się procesowi centralizacji UE. Opowiedział się za zniesieniem stanowiska przewodniczącego Rady Europejskiej; wskazał też na potrzebę zmian w systemie głosowania w Radzie UE. W ocenie Nawrockiego proces centralizacji doprowadziłby do pozbawienia krajów członkowskich, „z wyjątkiem dwóch największych”,

suwerenności oraz do osłabienia systemów demokratycznych. Według głowy państwa polskiego, możliwość przegłosowania krajów członkowskich na forum UE oznaczałaby odebranie im roli „panów traktatów”.

Szef MSZ podkreślił w tym kontekście w sobotę w TVN24, że jeśli prezydent mówi, że coś proponuje w imieniu Polski, to daje do zrozumienia, że to jest jednolite stanowisko rządu i prezydenta. – A nie uzgodnił tego z nikim; co więcej,

tam wygłosił tezy, które są niezgodne z polityką rządu. Polska nie proponuje w tej chwili zmiany traktatów – zaznaczył Sikorski.

Podkreślił, że „zmiana traktatów niekoniecznie poszłaby w dobrą dla nas stronę”. – I ja zamierzam panu prezydentowi to uświadomić osobistym listem, bo ktoś go wprowadza w błąd – dodał Sikorski.

Przypomniał, że w przyszłym tygodniu prezydent weźmie udział w spotkaniu prezydentów Grupy Wyszehradzkiej (Polska, Czechy Wę-

gry, Słowacja). Zaznaczył, że są to prezydenci „nieęzekutywni”, czyli nie są w swoich państwach szefami władzy wykonawczej. – Bo w Polsce prezydent nie jest szefem władzy wykonawczej, jest nim premier. I do tego albo można się przyzwyczaić, że mamy taką konstytucję, albo próbować ją zmieniać poprzez rozpychanie się i paraliżowanie procesu decyzyjnego. Ale to nie pomaga państwu – ocenił szef polskiej dyplomacji.

(PAP)

ABBA pierwszą premierą Sceny Polskiej

„Dziękuję za muzykę” to tytuł premierowego spektaklu, który jako pierwszy pojawi się na scenie wyremontowanego budynku Teatru Cieszyńskiego w Czeskim Cieszynie. Scena Polska wystawi go w sobotę 13 grudnia. Po blisko dwóch latach „tułaczki” aktorzy i widzowie powrócą wreszcie „do domu”.

Beata Schönwald

W piątek odbyła się jedna z ostatnich prób „Dziękuję za muzykę” jeszcze w starym budynku. W przyszłym tygodniu aktorzy wejdą już na nową scenę. W środę odbędzie się tam pierwsza próba techniczna tego przedstawienia. – Bardzo cieszymy się na ten powrót, bo to była taka „tułaczka”, po różnych obcych garderobach, bez swojego czajnika i kubeczka. Bardzo tęskniliśmy za tym naszym „domem” – przekonywała Małgorzata Pikus, odtwórczyni jednej z głównych ról, dodając, że teraz trzeba będzie się przyzwyczaić do nowej akustyki, zagospodarować swoje garderoby.

Autorem sztuki jest Tomasz Man. Scena Polska zagra ją w reżyserii Katarzyny Deszcz, współpracującej z teatrem od lat. – „Dziękuję za muzykę” to spektakl, w którym będzie sporo dobrej muzyki. To ABBA w nietypowych aranżacjach, ale też sztuka, która posiada refleksję, dramat, smutek i jest oparta na faktach – zdradziła reżyserka.

– Wybór padł specjalnie na sztukę kameralną, którą można byłoby zagrać w innym miejscu. Jednak już miesiąc temu wiedzieliśmy, że pokażemy ją na nowej scenie i w związku z tym postanowiliśmy rozbudować ją o warstwę muzyczną – poinformował kierownik artystyczny Sceny Polskiej Bogdan Kokotek. W efekcie oprócz czworga aktorów pojawi się na scenie również zaprzyjaźniona z zespołem trzyosobowa kapela pod kierownictwem Tomasza Pali.

Chociaż oficjalne otwarcie teatru po remoncie nastąpi dopiero 17 grudnia, poszczególne Sceny Teatru Cieszyńskiego powoli zaczynają już działać w zmodernizowanym budynku. – Pierwsza była Scena „Bajka”, z tym że Mała Scena, na której występuje, nie przeszła tak dużego remontu. W przyszłym tygodniu Scena zagra już jednak w Dużej Sali „Kołodę bożonarodzeniową” dla szkół, natomiast pierwsza premiera będzie należeć do Sceny Polskiej. Natomiast w piątek 19 grudnia można będzie ponadto obejrzeć w jej wykonaniu „Opowieść wigilijną” – wyznała rzeczniczka Teatru Cieszyńskiego Zuzana Martinčík-Glacowa.

Po remoncie, który trwał niespełna dwa lata, teatr poszerzy swój zakres

• Małgorzata Pikus i Andrzej Ogłoz w „Dziękuję za muzykę”. Fot. BEATA SCHÖNWALD

działania o Cieszyńskie Centrum Teatru i Kultury. – To nowość, którą określamy mianem czwartej sceny. Będzie ona organizować warsztaty i zajęcia dla dzieci, nauczycieli czy seniorów. Będą mogły przychodzić tu całe rodziny, żeby się rozwijać, śpiewać, tańczyć, będą też zajęcia literackie – powiedziała rzeczniczka.

Nowy wystrój Teatru Cieszyńskiego łączy nowoczesność z tym, co nadawało jego wnętrzem niepowtarzalny charakter i z czym widzi go kojarzył. – Zachowaliśmy pierwotne elementy autorstwa Zdeňka Vávry, ojca architekta Davida Vávry, z którym konsultowaliśmy wszelkie zmiany. Pozostawiliśmy np. typowe

trójkąty koło wejścia na balkon widowni, wykorzystaliśmy światła na korytarzach oraz w galerii na piętrze – zaznaczył architekt PROFILE studio Denis Matějčík.

Prace na zewnątrz i w środku pochłonęły 138 mln koron, z czego 115,5 mln koron pochodziło z funduszy Unii Europejskiej. **▲**

Gwarowe popisy

W ubiegły wtorek i środę w Cieszyńskim Ośrodku Kultury „Dom Narodowy” odbyły się przesłuchania w ramach XXI Konkursu Gwar „Po cieszyńsku po obu stronach Olzy”. Finał konkursu zaplanowano na 18 grudnia w Jabłonkowie.

Tradycyjnie wystąpili uczniowie z obu stron Olzy. Zaolzie reprezentowali uczniowie polskich placówek w Bukowcu, Jabłonkowie, Karwinie oraz Suchej Górnej. – Frekwencja jest znakomita, gdyż mamy około 120 zgłoszeń. W sumie na deskach naszej sceny wystąpi około 150 dzieci. Gdyż występy są nie tylko indywidualne, ale

również grupowe – informowała Agnieszka Pawlitko z Domu Narodowego.

Wielu z nich pojawiło się kolejny raz. – Jestem tutaj już piąty raz, biorę udział w tym konkursie od pierwszej klasy. Dziś prezentuję „Jako się kiedyś dzieci bawili” Ewy Szczerbowej – powiedziała „Głosowi” Marie Czepczor ze szkoły w Bukowcu. –

A ja przyjechałem na konkurs trzeci raz, a mój brat Artur jest po raz drugi – dorzucił Viktor Martynek, także z Bukowca. Przyjechałem z tekstem Karola Piegzy „Jak Paweł Krężelok uczył grać wilka na gajdach” – dodał. Jego brat natomiast wystąpił z opisem konia.

Na pomysł zorganizowania tego konkursu gwar w 2003 roku wpadł

śp. Zbigniew Zborek, mieszkaniec Czechowic-Dziedzic, propagator i miłośnik gwary cieszyńskiej, ówczesny wiceprezes Zarządu Górnośląskiego Oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” w Katowicach. Impreza jak widać ma się dobrze, wkraczając w trzecią dekadę swojego istnienia. **(endy)**

• Występy uczestników konkursu mogły być nie tylko indywidualne, ale także grupowe.

• Pamiątkowe zdjęcie grupy z polskiej podstawówki z Bukowca. Z 14 dzieci wygrało siedmioro. Gratulujemy. Zdjęcia: NORBERT DĄBKOWSKI

Zimowa pogoda niestraszna, kiedy się wygrywa. Takim sloganem można podsumować miniony weekend na boiskach piłkarskich z punktu widzenia reprezentantów naszego regionu. Trzy punkty trafiły zarówno do Banika Ostrawa, który z ostatniego miejsca tabeli wypatrywał zwycięstwa od prawie dwóch miesięcy, a także coraz lepiej grającej drużyny MFK Karwina. To zarazem dobry prognostyk przed prestiżowymi derbami Śląska, które w najbliższą niedzielę zagospodzą na Miejskim Stadionie w roli głównej z piłkarzami Karwiny i Ostrawy.

Janusz Bittmar

CHANCE LIGA

ZLIN – KARWINA 1:3

Do przerwy: 0:0.

Bramki: 75. Ulbrich – 54. Krčík, 57. Samko, 71. Boháč. **Karwina:** Lapeš – Boháč (90. Chytrý), Camara, Krčík, Fleišman – Štorman, Křišťan – Ayaosi (94. Valošek), Samko (79. Singhateh), Šigut (90. Conde) – Gning (79. Ezeh).

Na znakomite szóste miejsce w tabeli wskoczyli po weekendzie piłkarze Karwiny. Ekipa trenera Marka Jarolíma odpałiła kolejną petardę w Chance Lidze, wygrywając w dobrym stylu wyjazdowe spotkanie z dobrze poukładanym w tym sezonie Zlinem. – Moc jest z nami. Ta drużyna jakiego poprzednika za sterem Karwiny, Martina Hyskiego. Pod wodzą Jarolíma karwiniacy tylko raz zagrali słabo, w wyjazdowym meczu z Libercem przegranym 0:6. – Wtedy szybko przegrywaliśmy, w dodatku zagraliśmy w osłabieniu, co gospodarze skrzętnie wykorzystali. To była dla nas naučka – zaznaczył karwinski szkoleniowiec. Przez moment karwiniacy plasowali się w weekend na czwartym miejscu w tabeli, by ostatecznie spaść na szóste. Zaplanowane na niedzielę derby z Ostrawą mogą znów wprowadzić zmiany w architekturze pierwszoligowej tabeli – karwiniacy w przypadku zwycięstwa i potknięcia sąsiadów w tabeli przeziimują w Chance Lidze na czwartej pozycji. – Tabela, owszem, interesuje nas bardzo, ale czas na świętowanie pojawi się dopiero bezpośrednio przed przerwą zimową. Teraz przed

nami ważny mecz z Banikiem – podkreślił Jarolím.

Worek z bramkami rozwiązał się w Zlinie w drugiej połowie. Przepiękną bramkę na 0:2 zdobył z dystansu Denny Samko, wyrastający w Karwinie na jednego z najlepszych ofensywnych pomocników w Chance Lidze. Przy stanie 0:3 ośmielili się również gospodarze, którzy po akcji Ulbricha zdobyli w sobotnim meczu honorową bramkę. Mecz w Zlinie ustawiła „jedenastka” podyktowana na wstępie drugiej połowy dla Karwiny za zagranie ręką w polu karnym. Karnego pewnie wykorzystał obrońca Dávid Krčík, który – podobnie jak Samko – spisuje się w tym sezonie rewelacyjnie. Słowacki obrońca znajduje się od września na celowniku sztabu trenerskiego słowackiej reprezentacji i jeśli jego forma dalej będzie się rozwijała w takim tempie, niewykluczone, że zagra w marcowych barażach MŚ z Kosowem w barwach narodowych Słowacji.

– Tak daleko nie wybiegam w przyszłość. Na chwilę obecną skupiam się na jak najlepszej grze w Karwinie – powiedział „Głosowi” skromny defensor Karwiny.

OSTRAWA – DUKLA PRAGA 3:1

Do przerwy: 2:0.

Bramki: 33. Kričfaluši, 40. Kohút, 59. Boula – 90. Kroupa. **Ostrawa:** Holec – Bewene, Frydrych, Chaluš, Pojezný – Kričfaluši (68. Owusu) – Buchtá (83. Musák), Boula, Plan-ka, Kohút (54. Zlatohlávek) – Píra (83. Frýdek).

Banik odbił się od dna i to dosłownie. Wygrana z Duklą sprawiła, że ostrawianie po weekendzie już nie są „czerwoną latarnią” rozgrywek, ale awansowali na trzynastą lokatę, wyprowadzając oprócz sobotniego rywala również ekipy Młodej Bolesławy i Slovácka.

● Piłkarze Karwiny (zielone stroje) zwyciężyli w Zlinie 3:1. Fot. mfkkarwina

– Wszyscy potrzebujemy spokoju do pracy, a taki spokój zapewniają zwycięstwa. Cieszę się, że wreszcie udało nam się wygrać, bo po raz ostatni Banik cieszył się z kompletu punktów na początku października – zaznaczył zadowolony szkoleniowiec Ostrawy Tomáš Galásek. Jeśli mowa o spokojnej pracy, to w przypadku Galáska, który przejął drużynę w trakcie sezonu po Pavlu Hapalu, o braku nerwówki w każdym dosłownie meczu nie mogło być mowy. Banik pod jego wodzą aż do starcia z Duklą nie strzelił bramki i przegrał wszystkie spotkania.

Również pojedynek z Dukłą w pierwszych minutach daleki był od ideału i standardów, jakie chciałby wprowadzić do zespołu Banika nowy trener, notabene były znakomity pomocnik tego klubu. Gospodarze znów popełniali głupie błędy w defensywie, błędy nie ustrzegł się też bramkarz Dominik Holec, który zagrał ręką poza polem karnym. Holca i cały Banik uratował system wideo-weryfikacji VAR, który analizując

całą sytuację pod kątem ewentualnej czerwonej kartki dla ostrawskiego golkipera dopatrzył się wcześniej spalonego Dukli. Ten moment wpłynął na dynamikę meczu, Banik polany żywą wodą do przerwy zdobył dwie bramki, a po przerwie również trzecią, która definitywnie ostudziła zapędy nieźle spisującego się w tym meczu Dukli. Na 1:0 trafił Ondřej Kričfaluši, a drugą bramkę zdobył powracający po kontuzji Michal Kohút. Trzeci gwóźdź do trumny Dukli wbił w 59. minucie Jiří Boula, który dobił do siatki piłkę po udanej akcji rozpoczętej przez Tomáša Zlatohlávka.

Zdecydowaną jakość do linii pomocy wniósł Kohút, który wrócił do wyjściowego składu Banika po długiej kontuzji. Jego cwaniactwo, dobre wykształcenie techniczne i odwaga w pojedynkach jeden na jeden sprawiły obrońcom Dukli sporo kłopotów. – Najważniejsze, że wróciłem w samą porę i że ten powrót smakuje wyśmienicie. Najważniejsze, że wygraliśmy, nic innego się nie liczy na tym

etapie – stwierdził piłkarz. Kohúta w 54. minucie zmienił Zlatohlávek, który bardzo szybko włączył się do akcji ofensywnych drużyny i sam też bliski był podwyższenia rezultatu. Wychowankowi klubu FC Hulczyn zabrakło jednak zimnej krwi w polu karnym rywala. Znakomicie spisujący się w całym meczu Holec zasłużył na czyste konto, ale... nie doczekał się, bo w 90. minucie pokonał go z dobitki Kroupa. Sytuację w polu karnym Banika poprzedził duży błąd ostrawskich stoperów, którzy źle zaasekurowali piłkarza Dukli, ale przy stanie 3:0 taki kiks można usprawiedliwić.

Winnych meczach 17. kolejki: Liberec – Olomuniec 1:0, Bohemians – Teplice 0:1, Hradec Kralowej – Jablonec 2:0, Slavia Praga – Slovácko 3:0, Sparta Praga – Pardubice 2:4, Pilžno – Mlada Boleslaw 2:1. **Lokaty:** 1. Slavia Praga 39, 2. Sparta Praga 34, 3. Jablonec 32..., 6. Karwina 28, 13. Ostrawa 13 pkt. **W nast. kolejce:** Karwina – Ostrawa (niedz., 15.30).

Fot. ARČ

w ramach transmisji z hokejowej Tipsport Ekstraligi.

PYTANIE NR 226

Dziś wracamy na boiska piłkarskie. Na zdjęciu jeden z najlepszych napastników w historii futbolu. Gwiazdor niemieckiej reprezentacji, przydomkami „wilk” lub „Rudi”, siał popłoch w defensywach rywali m.in. na mistrzostwach świata i Europy. Z drużyną narodową Niemiec w 1990 roku sięgnął po najważniejsze trofeum w karierze – złotą mundialu rozgrywanego na boiskach we Włoszech. W barwach klubowych największe sukcesy święcił z drużynami Werderu Bremy, AS Roma i Olympique Marsylia. W kadrze Niemiec rozegrał w sumie 90 spotkań i strzelił 47 bramek. **(jb)**

Spokojnie, oni się dopiero rozkręcają, bo forma ma być na najważniejszą imprezę sezonu, czyli lutowe igrzyska olimpijskie

Wojciech Fortuna,

mistrz olimpijski z Sapporo (1972), ocenił aktualną formę polskich skoczków narciarskich

NA TAFLI MALOWANE

Kibice hokeja na brak wrażeń w przedziale przełomu listopada i grudnia nie mogą narzekać. Tym bardziej kiedy w trzynieckiej Werk Arenie melduje się Sparta Praga. W meczu 28. kolejki Tipsport Ekstraligi komplet punktów powędrował nad Wełtawę. Sparta w zaciętym spotkaniu pokonała Stalowników Trzyniec 2:1.

Janusz Bittmar

Przegrana z podniesionym czołem

Stalownicy nie nawiązali w niedzielnym pojedynku ze Spartą do aktywnego hokeja z pierwszej tercji piątkowej bitwy z Olomuncem, wygranej ostatecznie po 60 minutach 5:2. Tym razem gospodarze zagapili się na starcie inauguracyjnej odsłony, tracąc bramkę ze Spartą już w 2. minucie – Ondřeja Kacetla pokonał Filip Chlapík. Kilkadziesiąt sekund wcześniej radość Sparty zgasił sędzia techniczny sprawdzający kontrowersyjne momenty przed ekranem komputera, nie uznając gola zdobytego z kija Marka Pysyka z powodu niedozwolonego ataku na trzynieckiego bramkarza. Co się odwieczone, to nie uciecze... goście szybko ocknęli się z tego werdyktu, wychodząc na prowadzenie w Werk Arenie po strzale Chlapíka z prawej strefy bulika.

Sparta poszła za ciosem, poprawiając wynik meczu w 16. minucie – w zamieszaniu podbramkowym najlepiej zorientował się aktywny od pierwszych minut Pysyk, jego trafienie znów musiał jednak zwerfikować sędzia techniczny. Zespół Trzyna próbował w drugiej tercji wszystkich sztuczek – wypaliła dopiero udana akcja z końcówki drugiej odsłony podczas przewagi liczebnej, wykonana przez Marka Daño.

Kontaktowa bramka Trzyna sprawiła, że obie drużyny w ostatniej odsłonie pokazały prawdziwą reklamę hokeja. Podopieczni Zdenka Motáka za wszelką cenę chcieli jak najszybciej doprowadzić do wyrównania, Sparta z kolei nasta-

wiła się na kontry. Więcej z gry mieli w tej partii spotkania gospodarze, którym wreszcie akcje zaczęły się kleić, do pełni szczęścia zabrakło tylko wyrównującej bramki. Najbliżej zdobycia gola na 2:2 i dogrywki był Marian Adámek – i to kilkakrotnie – ale ofensywnie grającego obrońcę gospodarzy za każdym razem wyłapał czujny Kovář.

Stalownicy, którzy w piątek przegrali u siebie czarną serię siedmiu porażek z rzędu, wygrywając z Olomuncem 5:2, tym razem musieli uznać wyższość lidera aktualnej tabeli Tipsport Ekstraligi. – Z jednej strony wszyscy w Werk Arenie ocenili w superlatywach poziom tego meczu, ale co z tego, kiedy zakończył się dla nas niekorzystnie. Zabrakło nam większej determinacji pod bramką przeciwnika, większej odwagi w typowych hokejowych pojedynkach. Te elementy muszą ulec poprawie – skomentował spotkanie szkoleniowiec Trzyna Zdeněk Moták.

Bez pomysłu na Kladno

W dołku grają ostatnio Witkowice. W niedzielę podopieczni trenera Václava Vardi przegrali trzecie spotkanie z rzędu, w Ostravar Arenie gospodarze nie znaleźli antidotum na Kladno. Kluczem do sukcesu drużyny Jaromíra Jágra były stałe fragmenty gry, w których goście zdobyli wszystkie bramki. Dwie w przewadze liczebnej, a jedną we własnym osłabieniu. Czyste konto w tym meczu zachował kładeński bramkarz Adam Brizgala, przyprowadzający gospodarzy o palpitację serca. – Rzeczywiście, Brizgala bronił wybitnie dobrze. Wyłapał wszystkich 40 strzałów, jakie oddaliśmy na jego bramkę – skomentował rywala napastnik Witkowic Vojtěch

● Pod bramką Sparty trzyniecki napastnik Martin Růžicka. Fot. ZENON KISZA

TIPSPORT EKSTRALIGA

STALOWNICY TRZYNIEC – SPARTA PRAGA 1:2

Tercje: 0:2, 1:0, 0:0. **Bramki i asysty:** 40. Daño (M. Růžicka, Kundrátek) – 2. Chlapík (Krejčík), 16. Pysyk. **Trzyniec:** Kacetl – Adámek, Marínčin, Kundrátek, D. Musil, Koch, Nedomiel, J. Galvas – Hudáček, M. Kovářčík, Flynn – M. Růžicka, Nestršil, Cienciala – Kubiesa, Roman, Hrehorčák – Kurovský, Vrána, Dravecký – Daño.

WITKOWICE – KŁADNO 0:3

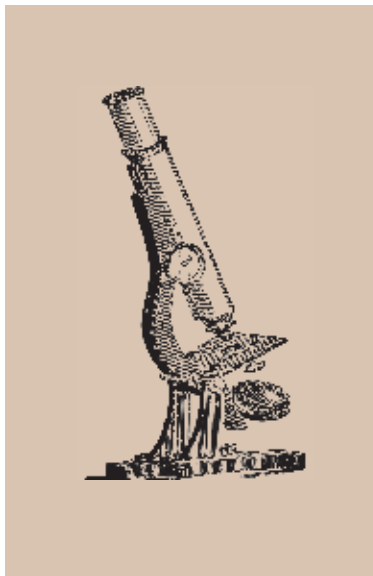
Tercje: 0:1, 0:0, 0:2. **Bramki i asysty:** 17. Robins (Pietroniro), 48. Vigneault (Audette), 50. K. Klíma (Vigneault). **Witkowice:** Hrachovina – Leahy, Port, Demel, Prčík, Freibergs, Brůna, Auvitu – Abdul, Nellis, Yetman – Hrivík, Hanzl, P. Zdráhal – Kalus, Šír, Maciáš – Lednický, Hladoník, Hauser – Řehák. **W innych meczach 28. kolejki:** Liberec – Pardubice 4:2, Litwínów – Karlowe Wary 1:2, Hradec Kralowej – České Budějovice 4:2, Ml. Bolesław – K. Brno 3:4, Olomuniec – Pilžno 1:0. **Lokaty:** 1. Sparta Praga 51, 2. Liberec 47, 3. Pardubice 46, 4. Trzyniec 46..., 10. Witkowice 41 pkt. **W najbl. kolejce:** Trzyniec – Hradec Kralowej (jutro, 17.00).

Lednický. Ostrawianie pomimo aktywności gry nie znaleźli recepty na dobrą defensywę Kladna. – Zdarzają się takie właśnie mecze, kiedy bar-

dzo chcesz, ale niewiele z tego wychodzi. Tak było właśnie w meczu z Kladnem – dodał rozczarowany napastnik.

(jb, PAP)

RETROSKOP

Zapraszamy do zabawy. Wystarczy rozszyfrować bohatera na zdjęciu, odpowiedź wysłać na adres: bittmar@glos.live i raz na cztery odcinki liczyć na wygraną w naszym retro-peletonie. Najbliższa lotna premia pojawi się wraz z rozstrzygnięciem pytania nr 226, a więc szykujcie już odpowiedzi na dzisiejsze pytanie, bo warto. W puli konkursowej liczą się wszystkie wasze poprawne odpowiedzi na przestrzeni czterech ostatnich odcisków.

Bohaterem poprzedniego pytania nr 225 był hokejowy napastnik Radek Duda, który po zakończeniu kariery poświęca się pracy komentatora sportowego dla stacji Oneplay

● Radość w polskiej ekipie po zwycięstwie z Tunezją. Fot. Związek Piłki Ręcznej w Polsce

procentowych sytuacji w pierwszej połowie. Po przerwie, na szczęście, trochę podgoniliśmy i cieszymy się, że zwyciężyliśmy – podkreśliła Cygan.

Debiutantką w mistrzostwach świata jest także Natalia Pankowska. W spotkaniu z Tunezją z trzech pol-

skich obrotowych tylko ona zdobyła bramkę. – Cieszymy się z awansu do drugiej rundy, bo to był nasz cel. Na pewno w meczu z Francją powalczymy o kolejne punkty. Zrobimy wszystko, żeby wypaść pozytywnie – zapowiedziała Pankowska.

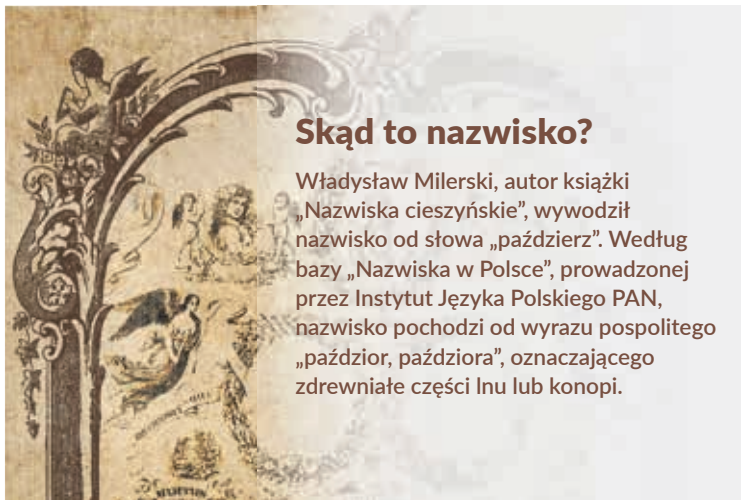
(jb, PAP)

Michael Morys-Twarowski

● **Ks. Karol Paździora (1846-1912), polski działacz społeczny i narodo-
wy.** Fot. Wikimedia Commons

Skąd to nazwisko?

Władysław Milerski, autor książki „Nazwiska cieszyńskie”, wywodzi nazwisko od słowa „paździerz”. Według bazy „Nazwiska w Polsce”, prowadzonej przez Instytut Języka Polskiego PAN, nazwisko pochodzi od wyrazu pospolitego „paździor, paździora”, oznaczającego zdrewniałe części lnu lub konopi.

Skąd ten ród?

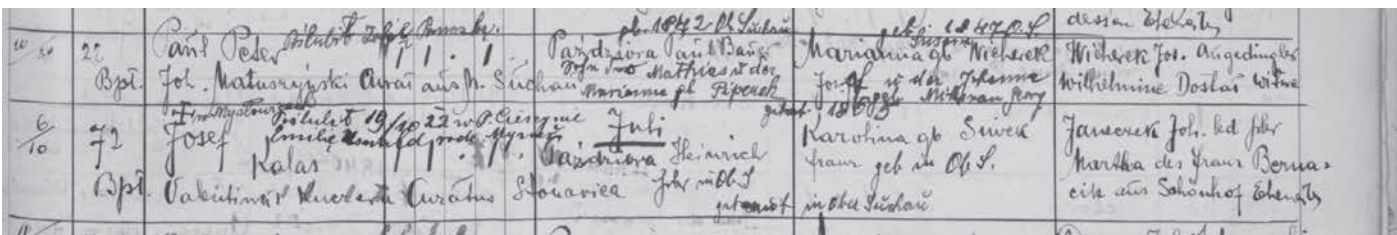
Biorąc pod uwagę dane z Polski i Republiki Czeskiej, zdecydowanie najwięcej Paździorów mieszka współcześnie w Wadowicach lub najbliższej okolicy. W XVIII wieku w parafii w Mucharzu (powiat wadowicki) pojawia się w metrykach nazwisko Paździora. Być może tam prowadzą korzenie śląskich Paździorów.

Gdzie doczytać?

📖 Józef Golec, Stefania Bojda, „Słownik biograficzny ziemi cieszyńskiej. Tom 2”, Cieszyn 1995 (biogram ks. Karola Paździora)

📖 Paździora – genealogia, <http://przodkowiezcieszyna.blogspot.com/2016/08/padziora-genealogia.html> (materiały do genealogii rodu).

Jest to ród, którego dzieje stanowią wystarczający materiał na osobną monografię. Paździorowie byli związani przede wszystkim z dwiema miejscowościami leżącymi na dzisiejszym Zaolziu – z Suchą Górą i Łakami.

● **Metryki chrztów Pawła Paździora i Józefa Paździora, urodzonych w 1881 roku w Suchej Górze.** Źródło: Archiwum Krajowe w Opawie

22 września 1709 roku Wacław „Pasdiera” z Pielgrzymowic, lutera-
nin, poślubił wdowę Ewę Okoń z Pogwizdowa, katoliczkę. Jestem niemal pewny, że był spokrewniony z Paździorami, którzy mieszkali później w Łakach i Suchej, chociaż potwierdzenie tych relacji będzie wymagało jeszcze czasochłonných kwereń w księgach metrykalnych.

Pierwszym znanym mi przedstawicielem rodu Paździorów mieszkającym w Suchej Dolnej był Maciej Paździora, który jako wdowiec w 1749 roku poślubił Annę Kobier-
ską z tej samej miejscowości. Więcej informacji zebrałem na temat trzech linii rodu Paździorów, które można określić umownie mianem pierwszej linii z Suchej, drugiej linii z Suchej i linii z Łąk.

Pierwsza linia z Suchej

W drugiej połowie XVIII wieku w Suchej Górze mieszkali Paweł Paździora. Jego syn, Jan Paździora, był właścicielem gruntu chałupniczego w Suchej Górze. Jan, będąc już wdowcem, w 1801 roku poślubił Marię Firle. Z tego małżeństwa po-

chodzili: Maciej (ur. 1802), Maria (ur. 1813), Jerzy (ur. 1814), Franciszek (ur. 1816) i Anna (ur. 1818).

Maciej Paździora (ur. 1802) w 1825 roku poślubił Annę Szymik. Ich dziećmi byli: Maria (ur. 1825), Jan (ur. 1833), Franciszek (ur. 1840), Helena (ur. 1842) i Joanna (ur. 1846). Z tego grona Jan (ur. 1833) był właścicielem gruntu chałupniczego w Suchej Górze. W 1868 roku ożenił się z Magdaleną Pustelnik. Ich synem był Jan (ur. 1881), nauczyciel w Darkowie, w czasach austriackich sekretarz gminy, żonaty od 1905 roku z Alojzją Sznapką.

Druga linia z Suchej

W drugiej linii Paździorów z Suchej obrodziło wyróżniającymi się postaciami. Protoplastą tej gałęzi rodu był Maciej Paździora (ur. 1796), chałupnik w Suchej Górze nr 73. Jego pierwszą żoną była Anna Szymon (zmarła w 1825 roku podczas porodu). W 1826 roku będąc wdowcem poślubił Marię Piperek, córkę młynarza z Błędowie Dolnych.

Z pierwszego małżeństwa Maciej Paździora pochodził: Bernard (ur. 1817), Franciszek (ur. 1820), Jan (ur. 1822, żonaty z Anną Bystroni) i Magdalena (ur. 1825), z drugiego: Magdalena (ur. 1827), Józef (1829-1912), Teresa (ur. 1837), Bernard (ur. 1839), Jo-

anna Helena (ur. 1839), Paweł (ur. 1842) oraz bliźnięta Karol (1846-1912) i Helena (ur. 1846, po mężu Dostał).

Najsłynniejszym z rodzeństwa był Karol (1846-1912), ksiądz, polski działacz narodowy i proboszcz w Zabrzegu, jednak również jego dwaj bracia zapisali się dobrze w dziejach lokalnej społeczności.

Wójt Suchej Górze

Józef Paździora (1829-1912) odziedziczył rodzinny grunt w Suchej Górze nr 73, pełnił funkcję przełożonego gminy, udzielał się w polskich stowarzyszeniach. „Gwiazdka Cieszyńska” napisała o nim: „wierny i zasłużony pracownik narodowy”. Przypuszczalnie to w domu Józefa Paździora ukryto w 1883 roku tablicę poświęconą Janowi III Sobieskiemu. Tablicę tę z okazji 200. rocznicy odsieczy wiedeńskiej chciano wmurować w kościele św. Marii Magdaleny w Cieszyńcu. Cieszyńscy Niemcy udaremnili wmurowanie, chcieli ją na dodatek skonfiskować i zniszczyć.

Żoną Józefa Paździora była Teresa Firle. Spośród ich dzieci na obszerniejszy biogram zasługują z pewnością Henryk (ur. 1853), rolnik w Suchej Górze, członek Macierzy Szkolnej Księstwa Cieszyńskiego, i

Józef (1863-1912), dziedzic rodzinnego gruntu, polski działacz społeczny.

Wspominany Henryk (ur. 1853) był żonaty z Karoliną Siwek, z tego małżeństwa pochodzili m.in. Józef (ur. 1881) – absolwent akademii w Leoben, inżynier, Augustyn (1886-1940) – ksiądz, działacz społeczny i narodowy, zamęczony w niemieckim obozie koncentracyjnym w Gusen, i Henryk (1903-1933) – absolwent medycyny na Uniwersytecie Jagiellońskim.

Radny Suchej Górze

Paweł Paździora (1842-1902) był rolnikiem w Suchej Górze, wybierano go do wydziału gminnego. W 1886 roku pełnił funkcję radnego. Żonaty z Marią Wicherek, z tego małżeństwa pochodził m.in. Henryk (1866-1934) – nauczyciel w Stonawie, „poswiecennie w całej okolicy znany i lubiany” („Nasz Lud”), Józef Izydor (1867-1868), Karol (1873-1917) – gospodzki w Suchej Górze, Paweł (ur. 1881) i Joanna (1884-1910, po mężu Niemiec).

Linia z Łąk

Od końca XVIII wieku Paździorowie mieszkali w Łakach. Jednym z pierwszych przedstawicieli tej linii rodu był Jan Paździora, posiadacz

gruntu chałupniczego nr 70, który w 1789 roku poślubił Rozynę Sobocką z Piotrowic.

Jeżeli napisać książkę o historii Łąk, to nie można pominąć Antoniego Paździora (1827-1895). Urodził się jako syn Józefa i Marii z Szegłow. Jak pisał korespondent „Gwiazdki Cieszyńskiej”, „pochodząc z ubożuchnej familii umiał za łaską Boga swą pracą, pilnością i oszczędnością dorobić się o tyle, aby na stare lata mieć swój chleb, a i dzieciom po ładnym kawałku chleba zostawić”. Był właścicielem gruntu chałupniczego i przez 35 lat sprawował urząd przełożonego gminy. Za jego urzędowania powstała nowa szkoła, plebania i powiększono cmentarz. Paździora popierał polski ruch narodowy, należał do Związku Śląskich Katolików.

Był dwukrotnie żonaty. W 1857 roku poślubił wdowę Marię Golasowską z domu Wojnar, a w 1877 roku Annę Krucinę. Z pierwszego małżeństwa pochodził Józef (1857-1905), Andrzej (1859-1950), Magdalena Teresa (ur. 1862), Antoni (1863-1883), Jan (ur. 1866) i Teresa (ur. 1868), z drugiego Karol Bronisław (1878-1888), Adolf (1880-1889), Rudolf (ur. 1882), Alojzy (1885-1887) i Franciszek (1889-1889).

Wyjątkowy dokument wrócił do ojczyzny

Podczas gali z okazji 100-lecia Fundacji Kościuszkowskiej oraz Roku Reymonta Fundacja Kościuszkowska podarowała Bibliotece Narodowej rękopis wspomnień wojennych noblisty Władysława Reymonta oraz jego fotograficzny portret.

Gala odbyła się w Pałacu Rzeczypospolitej w Warszawie. Jak poinformowała BN, rękopis pochodzi ze spuścizny Stefana Piotra Mierzy – twórcy Fundacji Kościuszkowskiej w Nowym Jorku – i nosi tytuł „Ze strasznych lat 1914-1918. Wspomnienia”. To kilkadziesiąt kart zapisanych przez Reymonta piórem, jednostronnie i niemal bez popra-

wek, w oprawnym notesie – lekkim i wygodnym w podróży. „Tekst przeznaczony był do wygłaszania i stanowił zapewne kanwę publicznych wystąpień pisarza” – oceniła BN.

Fundacja Kościuszkowska z dumą przekazuje do zbiorów Biblioteki Narodowej bezcenny manuskrypt Władysława Reymonta, polskiego noblisty, którego twórczość stanowi fundament naszego przemówienia do Polaków-emigrantów. Ten wyjątkowy dokument, dotychczas przechowywany w kolekcji Fundacji w Nowym Jorku, wraca do ojczyzny jako symbol ciągłości kultury i pamięci narodu. Fundacja z dumą oddaje w ręce Polaków to, co od zawsze do nich

należało – powiedział podczas gali prezes Fundacji Kościuszkowskiej Marek Skulimowski, cytowany w informacji BN.

Notes i fotografia Reymonta opatrzona jego odręczną dedykacją upamiętniają wyprawę pisarza do Stanów Zjednoczonych w 1919 r. – Reymont został wysłany przez Józefa Piłsudskiego do Ameryki z misją dyplomatyczną – miał wygłosić przemówienia do Polaków-emigrantów, mówiąc o odzyskaniu niepodległości Polski, a także przybliżając aktualną, skomplikowaną sytuację polityczno-społeczno-gospodarczą w kraju. Odwiedził kilkadziesiąt polonijnych ośrodków, rozpoczy-

nając prawdopodobnie od Chicago, by następnie podróżować m.in. do Nowego Jorku, Ann Arbor, Detroit, Buffalo czy Pittsburga. Wygłosił ponad trzydzieści odczytów, odbywał spotkania i rozmowy. Fragmenty jego wystąpień publikowano w prasie – podała BN.

Celem wyprawy delegacji była także zbiórka pieniędzy „dla Polski”. W artykule „Polacy w Ameryce” Reymont pisał później: „Ani nam się nie śniło, jakie pieniądze zebrała ta szara chłopska i robotnicza bracia nasza w Ameryce.

● **Dar Fundacji Kościuszkowskiej.** Fot. bn.org.pl

Oto okragły miliard dolarów, czyli przeszło 30 miliardów marek! Łatwo sobie wyobrazić, co znaczy dla naszego zbiedzonego kraju ten ogromny kapitał, zwłazszcza w tegich i obrotnych dłoniach”. (**PAP**)

INFORMATOR

Świąteczne śpiewanie w Bystrzycy

Kolędy i pieśni bożonarodzeniowe zabrzmia w najbliższy czwartek o 16.00 w kościele ewangelickim w Bystrzycy podczas koncertu „Daj światu miłość” z udziałem chórów „Wiolinki” i „Crescendo” z polskiej szkoły podstawowej im. Stanisława Hadyny w Bystrzycy. Gościnnie wystąpią artyści z Kwartetu Wokalnego „Floridus” z Gdańska. Wstęp jest wolny.

Łukasz Klimaniec

Wydarzenie, które odbywa się w ramach c y k l u „Polskie czwartki” organizowanego przez Kongres Polaków w RC, znakomicie wprowadzi publiczność w bożonarodzeniowy klimat – zadbają o to chórzyscy „Wiolinek” i „Crescendo”, dyrygowani przez Danutę Cymerys, wykonując tradycyjne polskie kolędy i pastorałki. Ich ubiegłoroczny przedświąteczny występ spotkał się z fantastycznym odbiorem, co gwarantuje wysoki poziom zbliżającego się koncertu. Wydarzenie zapowiada się atrakcyjnie także ze względu na gości – w tym roku z

bystrzyckimi chórmi publiczności zaprezentują się artyści z Kwartetu Wokalnego „Floridus” z Gdańska. Dorota Stefaniak, Maja Pałys, Krystian Iwanow i Szymon Chyliński to absolwenci Akademii Muzycznej w Gdańsku, którzy poprzez swoją pracę i działalność artystyczną szukają powiązań między polską kulturą ludową i tradycją Kościoła, które przenikały się na przestrzeni wieków. Swoimi wokalnymi występami zabierają słuchaczy w niezapomnianą muzyczną podróż. Nie inaczej będzie w czwartkowe popołudnie w Bystrzycy.

Przypomnijmy, że chór dziecięcy „Wiolinki” złożony z uczniów klas I stopnia bystrzyckiej podstawówki (liczy obecnie 47 członków), w tym roku był nominowany w plebiscycie Tacy Jesteśmy Kongresu Polaków w RC. Chór szkolny „Crescendo” tworzą starsi uczniowie bystrzyckiej podstawówki. ▲

● **Występ „Wiolinek” to zawsze duże wydarzenie artystyczne. Na zdjęciu w czasie tegorocznej gali Tacy Jesteśmy.** Fot. TOMASZ WOLFF

przegląd imprez na planszy, poczęstunek.

KONCERTY

...Dyć nie strzalejcie!
Jo polok, jo polok ze Śląska Zaolziańskiego...
30 listopada obchodziliby setną rocznicę nasz Ukochany
śp. JAN GAZUR
chłopak z książki Wańkowicza,
uczestnik bitwy o Monte Cassino.
O chwilę wspomnień proszą najbliżsi.

Gr-610

Jutro, 3 grudnia 2025, minie dziewiąta rocznica śmierci naszego Drogiego Męża, Ojca, Teścia, Dziadka, Brata i Wujka

śp. mgr. JANA MUSIOŁA
z Trzynca-Lyzbie

Z miłością wspominają i o cichą modlitwę proszą żona i córka z rodziną.

Gr-582

WYSTAWY

CZ. CIESZYN, ZARZĄD GŁÓWNY PZKO, ul. Strzelnicza 28, korytarz wejściowy: wystawa pt. „Paweł Stalmach. Życie i pamięć”. Czynna w godzinach otwarcia budynku.

CZ. CIESZYN, KONGRES POLAKÓW, ul. Grabińska 458/33: Helena Knabówna (1894-1945)”, „Z historii szkolnictwa polskiego w Łomnej Dolnej” oraz wystawy z cyklu „Potomkowie Piastów cieszyńskich”: „Jadwiga Branicka (1827-1916)”, „Róża Tarnowska (1854-1942)”, „Elżbieta Esterházy (1875-1956)”, „János Esterházy (1901-1957)” i „Maria Mysłowska (1904-1975)”. Czynne od wtorku do piątku w godz. 8.00-15.00.
CZ. CIESZYN, MUZEUM TEŚNICA, Główna 115/15: wystawa pt. „Miejsca pielgrzymkowe na Śląsku Cieszyńskim”. Czynna: wt-pt: w godz. 8.00-16.00; so i nie: w godz. 9.00-17.00.

TRZYNIEC, MUZEUM HUTY TRZYNIECKIEJ i MIASTA TRZYNIA, Galeria „Na schodach”, ul. Frydecka 387: do 20.1.2026 wystawa pt. „Werk na obrazach”. Czynna: wt-pt: w godz. 9.00-17.00, nie: w godz. 13.00-17.00.

Wejdź do STREFY PREMIUM

WAŻNE INFORMACJE

- ☑ Nowym dostawcą dla prenumeratorów „Głosu” jest od 1 listopada 2023 roku PNS, a.s.
- ☑ Bezpłatna linia telefoniczna: 800 400 412 (czynna w dni robocze 7.30-17.00)
- ☑ Zamówienia pisemne: První novinová společnost, a.s. Zákaznické centrum, Evropská 888, 664 42 Modřice, e-mail: zakaznickacentrum@pns.cz
- ☑ Wszelkie zamówienia, zmiany i reklamacje prosimy kierować pod nr. tel. 800 400 412.

PROGRAM TV

WTOREK 2 GRUDNIA

TVP 1

6.15 Akacjowa 38 (s.) **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Kościół z bliska **8.00** Serwis Info **8.20** Zaraz wracam 2 (s.) **9.00** Ranczo 2 (s.) **10.00** Komisarz Alex 3 (s.) **11.00** Ojciec Mateusz (s.) **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes **12.40** To się opłaca (mag.) **12.55** Natura w Jedyńce. Motyle i hi-tech **14.00** Wichrowe wzgórze (s.) **15.00** Serwis Info **15.15** Reporterzy (mag.) **15.35** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Teleexpress **17.30** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.10** Klan (s.) **18.45** Akacjowa 38 (s.) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.30** Piłka ręczna kobiet. Mistrzostwa świata: Francja - Polska **23.05** Dziesięcioro przykazań (dramat).

TVP 2

6.25 Ścieżkami ojca Antoniego **6.55** Barwy szczęścia (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.50** Rosół polski (mag.) **12.30** Kolo fortuny (teleturniej) **13.15** Miłość i nadzieja (s.) **14.05** Va banque (teleturniej) **14.35** Na sygnale (s.) **15.05** La Promesa - pałac tajemnic **16.00** Kolo fortuny (teleturniej) **16.35** Familiada (teleturniej) **17.20** Miłość i nadzieja (s.) **18.15** Va banque (teleturniej) **18.50** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.25** Barwy szczęścia (s.) **19.55** Domowe patenty (mag.) **20.05** Barwy szczęścia (s.) **20.55** M jak miłość (s.) **21.55** Na sygnale (s.) **22.25** Magazyn Ekspresu Reporterów **23.30** Na granicy (thriller).

TVN

5.55 Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje. Odolano! **7.45** Dzień Dobry TVN **11.40** Kuchenne rewolucje. Brańsk **12.50** Kuchenne rewolucje. Radziejów **13.55** The Floor (teleturniej) **14.35** Ukryta prawda **16.50** Szpital św. Anny (s.) **17.55** Detektywi (s.) **19.00** Fakty, sport, pogoda **20.10** Doradca smaku (mag.) **20.15** Na Wspólnej (s.) **20.55** The Floor (teleturniej)

21.35 Ślub od pierwszego wejrzenia

W dzisiejszych czasach znalezienie odpowiedniego partnera jest coraz trudniejsze. „Ślub od pierwszego wejrzenia” to budzący ogromne emocje miłosny eksperyment. Jego bohaterami są osoby, które do tej pory nie znalazły drugiej połowy, ale marzą o wielkiej miłości. Czy warto zaufać nauce i oddać swój los w ręce fachowców? Uczestnicy nowego programu zdecydowali się na ten krok. Idealnego partnera lub partnerki będą dla nich szukać eksperci.

22.40 Kuba Wojewódzki (talk-show) **23.45** Superwizjer (mag.).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.30** Malanowski i partnerzy (s.) **9.30** Trudne sprawy **1.35** Gliniarze (s.) **14.40** Dlaczego ja? **15.50** Wydarzenia **16.20** Interwencja (mag.) **16.30** Na ratunek 112 (s.) **17.00** Gliniarze **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **20.00** Nikt (film sensacyjny) **22.00** Szkał (film sensacyjny).

TVC 1

5.59 Studio **6 9.00** Na drodze jak w domu **9.15** Magnum (s.) **10.00** Pr. muzyczny **10.20** Nie wahaj się i kręć **11.25** Spostrzeżenia z zagranicy **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.30** Sama w domu **14.00** Piosenki z ekranu **14.25** Pieczenie na niedzielę **15.00** Hercule Poirot (s.) **15.55** Sprawę prowadzi Imma Tataranni (s.) **17.00** AZ kwiz **17.30** Czarne owce **17.45** Na drodze jak w domu **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Inspektor Candice Renoir (s.) **21.50** Wodnik (s.) **23.05** Panna Holmes (s.) **0.00** Grantchester (s.) **0.45** AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Cudowna planeta **9.20** Mistrzowie szczyfów **10.10** Boliwijskie miasta La Paz i Sucre **11.05** Z kucharek dookoła świata **12.00** GEN **12.15** Pałac Świętego Jakuba **13.05** Nie poddawaj się **13.30** Powrót na lono natury

14.00 Praga 1952: proces Rudolfa Ślanskiego

W 2018 roku w dawnym Instytucie Badań Metali w Panenskich Brzeżach pod Pragą znaleziono szpule z materiałem filmowym. Zostały nakręcone w 1952 roku i pierwotnie służyły celom propagandowym podczas tak zwanego procesu ze Ślanskim... Ujęcia z procesu ze Ślanskim, który w 1952 roku był kulminacją stalinowskiego terronu i jego antysemityzmu, ukazują przerażającą scenę, w której oskarżono 14 przywódców komunistycznego reżimu, w większości pochodzenia żydowskiego.

15.10 Zwierzęca odysjeja **16.05** Na piechotę po Czechach **16.25** Maroko z lotu ptaka **17.10** Bedeker **17.40** Tajlandia, z północy na południe **18.35** Manu i Matęj podróżują po środkowych Włoszech **19.00** Na rowerze po Czechach **19.10** Magazyn chrześcijański **19.40** Spostrzeżenia z zagranicy **19.50** Wiadomości w czeskim i migowym **20.00** Starożytne mocarstwa **20.55** David Becher - Hipokrates Karlowych Warów **21.50** Lotnicze katastrofy **22.35** Linia frontowa **23.30** Bahrajn, wyspa zabawy **0.20** Faraonowie dwóch krajów.

NOVA

6.00 Śniadanie **8.40** Ulica (s.) **9.40** Specje (s.) **10.50** Detektyw Monk (s.) **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.25** Przyszodnia w różnym ogrodzie (s.) **13.40** Mentalista (s.) **15.30** Zamienimy się żonami **16.57** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.30** Pościg **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Bracia i siostry (s.) **21.40** Odnaka Wysočina (s.) **23.00** Po twojej stronie **23.45** Mentalista (s.).

PRIMA

6.00 Nowy dzień **7.00** M.A.S.H. (s.) **9.10** Słoneczna (s.) **10.30** ZOO nowe początki (s.) **11.30** VIP morderstwa (s.) **12.55** Agenci NCIS (s.) **14.45** Incognito **15.50** Tak jest, szefie! **16.55** Nakryto do stołu! **18.00** ZOO nowe początki (s.) **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Polabi (s.) **21.35** 7 przypadków Honzy Dédka **0.00** Tak jest, szefie! **1.05** Policja w akcji.

ŚRODA 3 GRUDNIA

TVP 1

6.15 Akacjowa 38 (s.) **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Rodzina (nie od) **8.00** Serwis Info **8.20** Okrasa łamie przepisy **9.00** Ranczo 2 (s.) **10.00** Komisarz Alex 4 (s.) **11.00** Ojciec Mateusz (s.) **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes (mag.) **12.40** Rok w ogrodzie extra **12.55** Natura w Jedyńce. Świat dzikiej przyrody. Nietoperz. Strażnik lasu **14.00** Wichrowe wzgórze (s.) **15.00** Serwis Info **15.15** Reporterzy **15.35** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Teleexpress **17.30** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.10** Klan (s.) **18.45** Akacjowa 38 (s.) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.30** Zaraz wracam 2 (s.) **21.10** Tak to się robi w Mar-sylii (s.) **22.10** Sekielski wieczorową porą.

23.15 Jack Strong

Rok 1968. Major Ryszard Kukliński (Marcin Dorociński) przygotowuje plan manewrów wojskowych Układu Warszawskiego. Orientuje się, że Związek Radziecki rozważa atak nuklearny na kraje NATO, który może wywołać wojnę zagrażającą także Polsce. Oficer awansuje i ma dostęp do tajnych dokumentów. W 1972 roku wyrusza z przyjaciелеm w rejs żaglowką po Bałtyku. Z jednego z portów RFN Kukliński tajemnie wysła list do ambasady USA w Bonn, chcąc przekazać Zachodowi informacje o planach militarnych ZSRR. Pod pseudonimem Jack Strong Kukliński rozpoczyna współpracę z USA.

TVP 2

6.25 Pozyteczne.pl **6.55** Barwy szczęścia (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.50** Gwiazdorska kuchnia Ani 2 (mag.) **12.30** Kolo fortuny (teleturniej) **13.15** Miłość i nadzieja (s.) **14.05** Va banque (teleturniej) **14.30** Na sygnale (s.) **15.05** La Promesa - pałac tajemnic (s.) **15.50** Domowe patenty (mag.) **16.00** Kolo fortuny (teleturniej) **16.35** Familiada (teleturniej) **17.20** Miłość i nadzieja (s.) **18.15** Va banque (teleturniej) **18.50** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.25** Barwy szczęścia (s.) **20.40** Przepis dnia **20.55** Na dobre i na złe (s.) **21.55** Na sygnale (s.) **22.55** Peaky Blinders 4 (s.).

TVN

5.55 Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje. Radziejów **7.45** Dzień Dobry TVN **11.40** Kuchenne rewolucje. Szklarska Poręba **13.55** The Floor (teleturniej) **14.35** Ukryta prawda **16.50** Szpital św. Anny (s.) **18.00** Detektywi (s.) **19.00** Fakty, sport, pogoda **19.55** Uwaga! **20.10** Doradca smaku (mag.) **20.15** VIVA! People Power **20.25** **21.50** Gliniarz z Beverly Hills (komedia USA).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.30** Malanowski i partnerzy (s.) **9.30** Trudne sprawy **11.30** Gliniarze (s.) **14.40** Dlaczego ja? **15.50** Wydarzenia **16.20** Interwencja (mag.) **16.30** Na ratunek 112 (s.) **17.00** Gliniarze (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.55** Komedioda środa. Książę w Nowym Jorku 2 (komedia USA) **22.15** Agent i pól (komedia, Chiny/USA).

TVC 1

5.59 Studio **6 9.00** Na drodze jak w domu **9.10** Magnum (s.) **10.00** Gdzie się podziała ta stara piosenka **10.35** Hercule Poirot (s.) **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości, pogoda, sport **12.30** Sama w domu **14.05** Najlepsze opowiadania filmowe **15.05** Zielnik **15.35** Sprawę prowadzi Imma Tataranni (s.) **16.30** Podróż po Jayapurze i Biaku **17.00** AZ kwiz **17.30** Czarne owce **17.45** Na drodze jak w domu **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Północ (s.) **21.10** 13. komnata Tomáša Klusa **21.35** Każdy musi umrzeć (film) **23.00** Pr. rozrywkowy **23.55** Inspektor Candice Renoir (s.).

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Starożytne mocarstwa **9.20** Strategie rozmnażania w naturze **10.10** Wiadomość od Jarosława Čvančary **10.25** Władcy trzeciej rzeszy **11.20** Tajemnice Pałacu Elizejskiego **12.15** Duże maszyny **13.00** Zakaz komórek? **13.30** Pekin Daxing - największy port lotniczy na świecie **14.25** Czechy i Europa rozwiązują klimat **14.45** Klucz **15.15** Puchar Świata w biathlonie 2025/2026 (transmisja) **17.15** Pierwszy rozdział **17.25** David Becher - Hipokrates Karlowych Warów **18.20** Historia budowli **18.30** Zatoka Neapolitańska i Wybrzeże Amalfi **19.20** Bogowie i mity starożytnej Europy **19.40** Spostrzeżenia z zagranicy **19.50** Wiadomości w czeskim i migowym **20.00** Miroslav Zikmund: droga przez stulecie **20.55** Bedeker **21.25** Agresorzy w szkołach

21.50 Jeff

Kto zdradził, a kto się mści? Napad na jubiler się udał – pozostało już tylko sprzedać klejnoty, najlepiej w Holandii. Jednak Jeff, szef bandy, nie pojawia się na umówionym spotkaniu. Nikt nie śmie podejrzewać, że uciekł z łupem. Z czasem jednak gangsterzy stają się coraz bardziej pesymistyczni, a jedynie Laurent – następcą i podopieczny Jeffa – wie, że Jeff nie zdradził. Jedyńa osoba, która może wiedzieć, co stało się z Jeffem, jest jego kochanka Eva.

23.20 Spektakularny kompleks świątynny w Karnaku **0.20** Moje dzieciństwo, mój kraj: 20 lat w Afganistanie.

NOVA

6.00 Śniadanie **8.30** Ulica (s.) **9.30** Bracia i siostry (s.) **10.50** Detektyw Monk (s.) **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.25** Przyszodnia w różnym ogrodzie (s.) **13.40** Mentalista (s.) **15.30** Zamienimy się żonami **16.57** Popołudniowe wiadomości **17.30** Pościg **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Hell's Kitchen Czechy (reality-show) **21.40** Bachelor Czechy (reality-show) **23.20** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **0.20** Mentalista (s.).

PRIMA

6.00 Nowy dzień **7.00** M.A.S.H. (s.) **9.10** Słoneczna (s.) **10.30** ZOO nowe początki (s.) **11.30** Polabi (s.) **12.55** Agenci NCIS (s.) **14.45** Incognito **15.50** Tak jest, szefie! **16.55** Nakryto do stołu! **18.00** ZOO nowe początki (s.) **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Kolejdy (s.) **21.40** Show Jana Krausa **23.55** Tak jest, szefie! **1.00** Policja w akcji.

CZWARTEK 4 GRUDNIA

TVP 1

6.15 Akacjowa 38 (s.) **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Dobre historie **8.00** Serwis Info **8.20** Zaraz wracam 2 (s.) **9.00** Ranczo 2 (s.) **10.00** Komisarz Alex 4 (s.) **11.00** Ojciec Mateusz (s.) **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes **12.35** To się opłaca (mag.) **12.50** Natura w Jedyńce. Świat dzikiej przyrody. Góra lodowa **14.00** Wichrowe wzgórze (s.) **15.00** Serwis Info **15.15** Reporterzy **15.35** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Teleexpress **17.30** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.10** Klan (s.) **18.45** Akacjowa 38 (s.) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.30** Zaraz wracam 2 (s.) **21.10** Ojciec Mateusz 34 (s.) **22.10** Sprawa dla reportera.

23.10 Córy węgla

Dwudziestopięcioletnia Oliwia wyrusza w podróż do piekła. Kulturować górnicze tradycje rodzinne, za namową matki zatrudnia się w sortowni, należącej do jednej ze śląskich kopalni. Tam nadzorując pracę maszyn, wybiera również odpady przemysłowe i sprząta węglowy pył. Dla jej rodziny to najlepsza życiowa droga. Kopalnia wciąż reprezentuje mit życiowej stabilizacji i dobrej emerytury. Siostra bohaterki, Iza, chcąc odciągnąć Oliwię od kopalnianego kieratu, pokazuje jej inne perspektywy.

TVP 2

6.25 Operacja zdrowie (66) **6.55** Barwy szczęścia (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.50** Podróż po jeden uśmiech **12.30** Kolo fortuny (teleturniej) **13.15** Miłość i nadzieja (s.) **14.05** Va banque (teleturniej) **14.35** Na sygnale (s.) **15.05** La Promesa - pałac tajemnic (s.) **16.00** Kolo fortuny (teleturniej) **16.35** Familiada (teleturniej) **17.20** Miłość i nadzieja (s.) **18.15** Va banque (teleturniej) **18.50** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.25** Barwy szczęścia (s.) **19.55** Domowe patenty (mag.) **20.05** Barwy szczęścia (s.) **20.45** Szpital św. Berlin Kudamm 63 (s.) **21.45** Diabełski Most (dramat kryminalny) **23.30** Rodzinka.pl (s.).

TVN

6.10 Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje. Głogówek **7.45** Dzień Dobry TVN **11.40** Kuchenne rewolucje. Pszów **12.50** Kuchenne rewolucje. Ostrowiec Świętokrzyski **13.55** Ten moment (s.) **14.35** Ukryta prawda **16.50** Szpital św. Anny (s.) **17.55** Detektywi (s.) **19.00** Fakty **20.10** Doradca smaku (mag.) **20.15** Na Wspólnej (s.) **20.55** The Floor (teleturniej) **21.35** Kuchenne rewolucje **22.45** Gotowi na wszystko. Exterminator (komedia).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.30** Malanowski i partnerzy (s.) **9.30** Trudne sprawy **11.30** Gliniarze **14.40** Dlaczego ja? **15.50** Wydarzenia **16.20** Interwencja (mag.) **16.30** Na ratunek 112 **17.00** Gliniarze (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.55** Dlaczego go nie! (komedia romantyczna) **22.05** To skomplikowane (komedia USA).

PROGRAM TV

CO W TEATRZE

SCENA BAJKA – CZ. CIESZYN: Pojdmę spolu do Betléma (2, godz. 10.00).

SCENA CZESKA – CZ. CIESZYN: Vánoční koleda (3, godz. 10.00);

CO W KINACH

BYSTRZYCA: Dalajlama. Przez mądrość do szczęścia (3, godz. 18.05).

KARWINA – Centrum: Ashton F. – Marná opatnost (2, godz. 17.00); Něco za něco (3, godz. 15.00); Tafti (3, godz. 17.30); **Na horách** (3, godz. 19.30); Zwierzogród (4, godz. 17.30); Pięć koszmarnych nocy 2 (4, godz. 20.00).

KARWINA – Ex: Die My Love (4, godz. 18.00).

CO W STREAM-IE

Świąteczko w tunelu

Film opowiada historię Danea – murarza i pracownika robot drogowych na przedmieściach Chicago, który po tragicznej śmierci syna pograża się w bólu, odchodząc od żony i córki. Jego małżeństwo z Sharon oraz relacje z nastoletnią córką Daisy są napięte; rodzina ledwo przędzie. Daisy, zabuwana i pogubiona, zostaje zawieszona w szkole za nieodpowiednie zachowanie, co staje się kolejnym objawem niespodziewanej traumatycznej historii, którą przez długi czas film wstrzymuje.

Dane, który dotychczas ciężko pracował fizycznie, przypadkiem trafia do lokalnego teatru amatorskiego – tam wystawiana jest adaptacja klasycznego dramatu „Romeo i Julia”. Zgłoszony jako statysta, z czasem dostaje szansę zagrać jedną z ról. Wciąga go świat sceny; nagle słowa Szekspira i emocje aktorów zaczynają odbijać się echem w jego własnym życiu. Sceny miłości, nienawiści, zwątpienia i desperacji na deskach stają się zwierciadłem jego rodzinnych ran – i jednocześnie szansą na konfrontację z przeszłością. W miarę jak przygotowania do premiery postępują, napięcie między członkami rodziny narasta. Daisy, początkowo buntownicza i outsiderka, ogląda ojca w nowej roli – otwartego, wrażliwego, zaangażowanego.

Romantyczna komedia o niespodziewanym spotkaniu i odkrywaniu siebie w pięknej górskiej scenarii. Historia opowiada o Lucii, młodej mieszkance miasta, która niespodziewanie dziedziczy górską chatę po swoim odsuniętym od rodziny ojcu Karlu, byłym naczelniku górskiego pogotowia.

wanego. Sharon z kolei, nauczycielka i reżyserka w miejscowej szkole, stara się utrzymać rodzinę – ale tragedia, milczenie i nieszczerść przez lata zatruwały relacje. „Świąteczko w tunelu” pokazuje, jak żaloba, frustracja i gniew mogą niszczyć, jeśli nie zostaną wypowiedziane; ale także jak sztuka – nawet amatorska, lokalna, nie hollywoodzka – może otworzyć drogę do wybaczenia, rozmowy i uzdrowienia. Film unika taniego sentymentalizmu: to opowieść o zwyczajnych ludziach, o ich słabościach i próbach poradzenia sobie z tragedią. Dzięki klasycznemu dramatu „Romeo i Julia” – w tym prawdziwej rodzinie grającej rodzinę Silvermanów – obraz zyskuje autentyczność. Nie jest to lekki dramat – bywa bolesny, momentami brutalny w emocjach – ale też pełen delikatności, czułości i nadziei: sztuka staje się remedium na ból, mostem między sobą a innymi, sposobem na odzyskanie siebie. To film dla widzów, którzy nie boją się zmierzyć z trudnością, ale wierzą, że ból można przetworzyć – i że dom, rodzina, miłość mogą zyskać nowy sens.

Gdzie oglądać: Netflix

100 wydarzeń kulturalnych na wyciągnięcie ręki

POSTSCRIPTUM

UŚMIECHNIJ SIĘ

MINIKWADRAT MAGICZNY I

Pionowo i poziomo jednakowo:

- 1. apetyt, chęć do jedzenia, przyjemność odczuwana w jedzeniu lub gust
- 2. komponent, element lub w matematyce wartość bezwzględna
- 3. aparaty do odbioru sygnałów dźwiękowych
- 4. część zdźbła z ziarnem lub Karol..., polski siatkarz.

Wyrazy trudne lub mniej znane: AUDIO

	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				

MINIKWADRAT MAGICZNY II

Pionowo i poziomo jednakowo:

- 1. cel kocich polowań lub biedny jak... kościelna
- 2. Dwight..., były piłkarz trynidadzki, m.in. gracz Manchesteru United
- 3. kawałek miejskiej zieleni
- 4. „Mniej niż...”, piosenka Lady Pank.

Wyrazy trudne lub mniej znane: YORKE

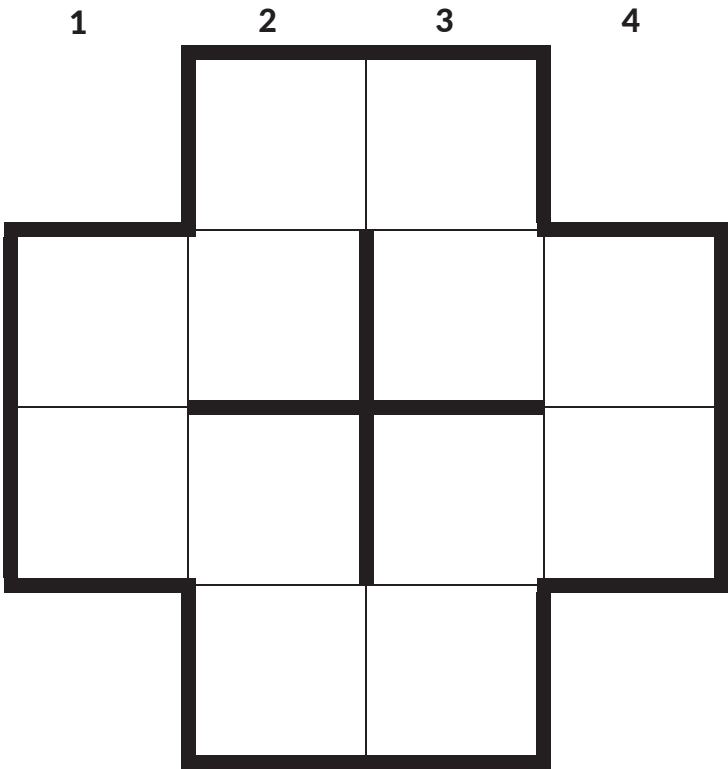
	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				

KRZYŻÓWKA SYLABOWA

POZIOMO: **A.** gorąca, płynna masa wydobywająca się z głębi ziemi podczas wybuchu wulkanu **B.** ...mortalne, skok dla odważnych i bardzo sprawnych – antonim przyzwolenia **C.** jednostka składu pociągu – niewielkie naczynie z uszkiem lub bez, służące do picia lub przechowywania płynów **D.** Emil, francuski pisarz, główny przedstawiciel naturalizmu, autor powieści „Germinal” czy „Nana”

PIONOWO: **1.** jednoczesny wystrzał na komendę z wielu karabinów **2.** ciepła pora roku lub boiskowy partner Andrzeja Szarmacha – dziwak z „muppetów” **3.** duże naczynie ceramiczne, zwykle z pokrywką i dwoma uchwyty, służące do podawania zupy – bilardowa, ziemska albo armatnia **4.** jeden z najwyższych szczytów Kaukazu na granicy Gruzji z Rosją (5054 m n.p.m.).

Wyrazy trudne lub mniej znane: GONZO, KAZBEK

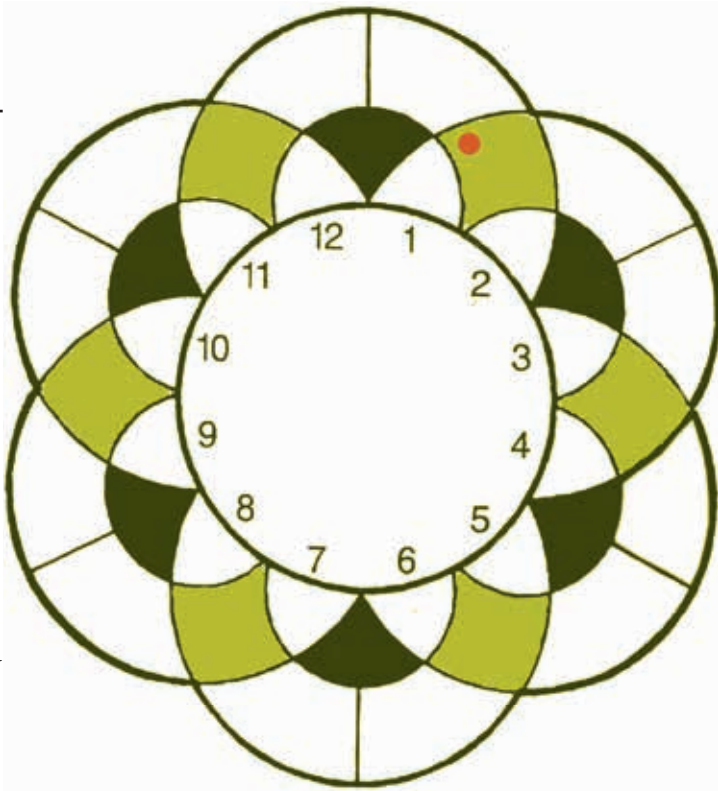

LOGOGRYF ŁUKOWATY

Rozwiązaniem jest nazwa miasta w środkowej części województwa wielkopolskiego, w powiecie poznańskim, położonego 22 km na południe od Poznania.

- 1.-4. mitologiczny poeta i muzyk, brat bliźniak Zetosa
- 3.-6. biblijny prorok połknięty przez wieloryba
- 5.-8. półwysep w południowej Europie, w północnej części Morza Adriatyckiego
- 7.-10. w dorobku Jana Kochanowskiego, obok trenów i fraszek lub śpiewane utwory
- 9.-12. soczysty owoc południowy z pióropuszem liści
- 11.-2. letni kapelusz z dużym rondem lub państwo Ameryki Środkowej z kanałem.

Wyrazy trudne lub mniej znane: AMFION

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana nagroda. Rozwiązania prosimy przysyłać na e-mail: info@glos.live. Termin ich nadsyłania upływa w piątek 12 grudnia 2025 r. Nagrodę z 18 listopada otrzymuje **Ewa Mrowiec z Hawierzowa**. Autorem dzisiejszych łamigłówek jest Jan Kubiczek.

Rozwiązanie kwadratu magicznego z 18 listopada: TCZEW

Rozwiązanie logogryfu łukowatego z 18 listopada: IDALIN

Rozwiązanie minikwadratu magicznego I z 18 listopada: IDEA, DAKAR, EAGLE, ARES

Rozwiązanie minikwadratu magicznego II z 18 listopada: IZBA, ZEGAR, BARAK, ARKA

Projekt finansowany ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu pn. Polonia i Polacy za granicą 2023 ogłoszonego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów. Publikacje wyrażają jedynie poglądy autorów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP ani Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”

MINISTERSTWO KULTURY

Ministerstwo Spraw Zagranicznych

Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Ostrawie

Fundacja POMOC POLAKOM NA WSCHODZIE im. Jana Olszewskiego

STOWARZYSZENIE „WSPÓLNOTA POLSKA”

Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC, ul. Grabińska 33, 737 01 Czeski Cieszyń, IČO: 00535613, w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. IČO: 26792575 • Adres: Redakcja „Głosu”, ul. Strzelnicza 28, Czeski Cieszyń 737 01 • Redaktor naczelny: Tomasz Wolff, wolff@glos.live • Zastępca redaktora naczelnego, redaktor sportowy: Janusz Bittmar, bittmar@glos.live • Redaktorzy terenowi: Danuta Chlup, danuta.chlup@glos.live • Łukasz Klimaniec, klimaniec@glos.live • Fotoreporter: Norbert Dąbkowski, dabkowski@glos.live • Doradca ds. reklamy: Beata Schönwald, beata.schonwald@glos.live • Projekt markiety: Jacek Utko • Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, e-mail: info@glos.live • www.glos.live • Pismo wychodzi we wtorki i piątki • Dostawę prenumeratorom prowadzi PNS, a.s. Paceřická 1/2773, 193 00 Praha 9-Horní Počernice. Zamówienia pod adresem: První novinová společnost, a.s., Základnické centrum, Evropská 888, 664 42 Modřice, e-mail: zakaznickecentrum@pns.cz. Reklamacje tel. 800 400 412 • Kolportaż: PNS, a.s. • Druk: CZECH PRINT CENTER a.s. Na Rovince 876, 720 00 Ostrava-Hrabová • Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania • Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indeksu 42501, ISSN 2570-8708.

„Głos” należy do Stowarzyszenia Dzienników Mniejszości Narodowych i Etnicznych Europy MIDAS